

ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู
ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

The Factors Of Transformational Leadership Of School Administrators
As Perceived By Teachers Affecting Teaching Effectiveness Of The Teachers
Under The Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1

เฉลิมชัย ชัดเกล้า¹

Chalermchai Khudklo

สมหญิง จันทฤทธิ์²

Somying Chantaruthai

สุขุม มูลเมือง³

Sukhum Moonmuang

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 (2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ (3) เพื่อศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 366 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติอนุมาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการถดถอยพหุคูณแบบ Enter regression analysis

ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู พบว่า (3.1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สามารถร่วมการทํานายการจัดการเรียนการสอนได้ร้อยละ 32.20 (3.2) การสร้างแรงบันดาลใจ ความคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ สามารถร่วมการทํานายบุคลิกลักษณะความเป็นครูได้ร้อยละ 29.10 (3.3) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์สามารถร่วมการทํานายความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนได้ร้อยละ 17.40 (3.4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลสามารถร่วมการทํานายจิตวิทยาในการเรียนการสอนได้ ร้อยละ

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

² อาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

³ อาจารย์ ดร. ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

17.40 และ (3.5) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์และการกระตุ้นทางปัญญาสามารถร่วมการทำนายนายการวัดและประเมินผลได้ร้อยละ 29.50

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ประสิทธิภาพการสอนของครู, ผู้บริหารการศึกษา, การรับรู้ของครู

Abstract

The purposes of this research were to (1) examine the factors of transformational leadership of school administrators as perceived by the teachers under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1 (2) investigate the level of teaching effectiveness of the teachers under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1 and (3) to examine the factors of transformational leadership of school administrators as perceived by teachers affecting teaching effectiveness of the teachers under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1. By using the simple random sampling technique, the study sample comprised 366 teachers of the schools under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1. The research instrument used for collecting the data was a 5-rating scale questionnaire. The collected data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and inferential statistics including Multiple Correlation and Enter Regression Analysis.

The research results revealed that: (1) the factors of transformational leadership of school administrators as perceived by teachers under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1 was overall at highest level. (2) the level of teaching effectiveness of the teachers under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1 was overall at the highest level. and (3) factors of transformational leadership of school administrators as perceived by teachers affecting teaching effectiveness of the teachers, it was found that (3.1) the idealized influence and individualized consideration can predict teaching and learning at 32.20% (3.2) inspiring, individualized consideration and idealized influence can predict individuality as a teacher at 29.10% (3.3) the idealized influence can predict the relationship between teacher and students at 17.40 % (3.4) the idealized influence and individualized consideration can predict psychology in teaching and learning at 17.40% (3.5) the idealized influence and intellectual stimulation can predict measurements and evaluation at 29.50%

Keywords: transformational leadership, teacher's teaching effectiveness, school administrators, teacher's perception

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า ยั่งยืน และเป็นรากฐานของชีวิต เป็นการสร้างความมั่นคงทางการศึกษาอีกด้านหนึ่งที่สำคัญ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงาน

โดยตรงที่สามารถรับผิดชอบต่อความสำคัญนี้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติไว้ว่า “กระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับ ดูแล การศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการ

กีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการจัดการศึกษาและราชการอื่นตามที่ กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงหรือส่วน ราชการสังกัดกระทรวง” เป็นการดีที่มีหน่วยงาน รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างทั่วถึง ซึ่งการปฏิบัติที่ต้องอาศัยบุคคลที่สามารถเข้าใจระบบ การศึกษาในปัจจุบันและมีความพยายามที่จะพัฒนา สถานศึกษาให้ก้าวหน้าจนส่งผลถึงการบริหารที่ต้อง เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของ บุคลากร ต่อการจัดการศึกษาระดับปฏิบัติการใน สถานศึกษา (โชคชัย ชุมสาขัย, 2555:1)

ในยุคการปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องใช้ ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะนำโรงเรียนบรรลุความสำเร็จตามภารกิจและ บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน ตามสภาพที่เกิดการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วิทยาการ และเทคโนโลยี ผู้บริหารเป็นปัจจัยหนึ่งที่ สำคัญที่สุด ที่ทำให้ภาระงานของสถานศึกษาดำเนินไป ได้ด้วยดี ภารกิจของผู้บริหารการศึกษา คือ การพัฒนา คนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขนั่นเองการจัด การศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้น กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตนเองได้ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 30)

การจัดศึกษาจะมีประสิทธิภาพนั้น สิ่งสำคัญ อย่างหนึ่งคือ “ครู” ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงในการ จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มี จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข คุณภาพและ ประสิทธิภาพครู มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคน เพราะครูเป็นผู้มีหน้าที่หลักในการอบรมสั่งสอน นักเรียนให้นักเรียนเป็นคนดี ประพฤติชอบเป็นผู้ พร้อมทั้งสติปัญญาที่จะแก้ไขและปรับตัวให้เข้ากับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม (ศุภชัย สว่างภพ, 2555: 5)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1 จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียน

ระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่ง ประสบปัญหาในเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนในรายวิชาหลัก มีระดับต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน ซึ่งสาเหตุหนึ่งมาจากการบริหารจัดการด้าน การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษายังขาด ประสิทธิภาพ ไม่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะ ตามเกณฑ์มาตรฐาน ส่งผลให้ ประสิทธิภาพในการสอนของครูลดลง สาเหตุของการ ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษา (ชีรยุตน์ วงศ์ยุทธรัตน์ ,นิพนธ์ บุญช่วย , พงษ์ศักดิ์ แสนสุข ,2561: สัมภาษณ์) ได้พบประเด็น สำคัญพอสรุปได้ดังนี้ 1) เกิดจากผู้บริหารขาดการ ยอมรับนับถือจากผู้ใต้บังคับบัญชาทำให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาขาดความเชื่อมั่นต่อผู้บริหารว่าจะ สามารถปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ 2) ผู้บริหารไม่มีการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน ไม่ สอนงาน ไม่มีมิตรสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้ง สร้างความแตกแยกขึ้นภายในสถานศึกษา 3) ผู้บริหารไม่ใส่ใจในความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาคิดหรือตัดสินใจใน การทำงานด้วยตนเอง 4) ผู้บริหารไม่มีความมั่นคงทาง อารมณ์ ทำให้การบริหารงานไม่อยู่บนบรรทัดฐานของ ความถูกต้องและชอบธรรม 5) ผู้บริหารสั่งการตาม คำสั่งจากหน่วยงานหลักโดยไม่เปิดโอกาสให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้สติปัญญาในการคิดงาน ปัญหา ต่างๆเหล่านี้มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน ของครูผู้สอนที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้บริหาร สถานศึกษา ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของผู้เรียน

ในปัจจุบันภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงถือว่า ได้รับความนิยมมาก เพราะได้รับความพึงพอใจและมี ผลมากในหมู่ผู้ตาม ผู้นำจะปลุกใจผู้ตามให้เข้าใจ สถานการณ์ปัจจุบัน โดยการใช้ศิลปะทั้งการพูด การ เล่น พันทิถุและวิธีสยทศน์ที่น่าชื่นชมที่มีต่อองค์การใน อนาคต การสาธิตความเชื่อมั่นในตนเองและความ เชื่อมั่นในตัวของผู้ตามว่าจะสามารถปฏิบัติตามภารกิจ ที่ได้วางไว้จนกระทั่งสำเร็จ การแสดงความห่วงใยและ ความเกี่ยวข้องต่อผู้ตามแรงกระตุ้นผู้ตามให้มีการ พัฒนานตนเองอยู่ตลอดเวลา (กอบศักดิ์ มูลมัย, 2554: 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเข้ามาบริหารจัดการ

สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยใช้ความรู้ทักษะและความสามารถในการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดกลยุทธ์ ให้เป็นแผนปฏิบัติงานและเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ รวมถึงการจัดการกับอุปสรรคที่เกิดจากการ

3. เพื่อศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

3. ขอบเขตของการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้ 1. ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามแนวคิดทฤษฎีของรัตติกรณ์ จงวิศาล (2556: 252) ประกอบด้วย 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา และ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 2. ประสิทธิภาพการสอนของครู ตามแนวคิดของ นาวารณ ดิษฐประยูณ (2559: 52) ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนการสอน 2) บุคลิกลักษณะความเป็นครู 3) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน 4) การใช้จิตวิทยาในการเรียนการสอน และ 5) การวัดและการประเมินผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 1,826 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 366 คน กำหนดขนาดของประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้ 1. ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ตามแนวคิดทฤษฎีของรัตติกรณ์ จงวิศาล (2556: 252) ประกอบด้วย 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา และ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 2. ประสิทธิภาพการสอนของครู ตามแนวคิดของ นาวารณ ดิษฐประยูณ (2559: 52) ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนการสอน 2) บุคลิกลักษณะความเป็นครู 3) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน 4) การใช้จิตวิทยาในการเรียนการสอน และ 5) การวัดและการประเมินผล

5. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา โดยประชากรที่ใช้ในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 1,826 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 366 คน กำหนดขนาดของประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามในแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท และนำมาให้คะแนนระดับการรับรู้ และความคิดเห็น ดังนี้

มากที่สุด กำหนดให้คะแนนเป็น 5 คะแนน
มาก กำหนดให้คะแนนเป็น 4 คะแนน
ปานกลาง กำหนดให้คะแนนเป็น 3 คะแนน
น้อย กำหนดให้คะแนนเป็น 2 คะแนน
น้อยที่สุด กำหนดให้คะแนนเป็น 1 คะแนน

2. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ โดยขอความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร เพื่อจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนที่มีครูกลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 366 ชุด ใช้ระยะเวลา 3 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 366 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

6. ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 81.10 อยู่ระหว่างช่วงอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 ส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 73.20

และส่วนใหญ่มิ่ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 193 คิดเป็น ร้อยละ 52.70

2. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.67	.49	มากที่สุด
การสร้างแรงบันดาลใจ	4.64	.53	มากที่สุด
การกระตุ้นทางปัญญา	4.63	.53	มากที่สุด
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.55	.51	มากที่สุด
รวม	4.62	.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการ

สร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

3. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1

ประสิทธิภาพการสอนของครู	ประสิทธิภาพการสอนของครู		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การจัดการเรียนการสอน	4.52	.48	มากที่สุด
บุคลิกลักษณะความเป็นครู	4.69	.42	มากที่สุด
ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน	4.58	.43	มากที่สุด
จิตวิทยาในการเรียนการสอน	4.41	.45	มาก
การวัดและการประเมินผล	4.57	.46	มากที่สุด
รวม	4.55	.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก

มากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครู ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ด้านการวัด

และการประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน
และด้านจิตวิทยาในการเรียนการสอน

4. การวิเคราะห์ระดับปัจจัยภาวะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของ

ครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต
1 ดังตารางที่ 3-12

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบโมเดลการถดถอยและค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของปัจจัยที่ส่งผล
ต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในด้านการจัดการเรียนการสอน (y_1)

SV	SS	df	MS	F	Sig.
การถดถอย	27.54	4	6.88	44.34	.00**
เหลือ	56.06	361	.15		
ทั้งหมด	83.60	365			

ตารางที่ 3 (ต่อ)

SV	R	R ²	R ² ปรับค่า	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน Std.
1	.57	.329	.322	.39

ตัวแปรต้น x_1, x_2, x_3, x_4

** $P \leq .01$

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบโมเดลการ
ถดถอยพหุคูณของตัวแปรต้น x_1, x_2, x_3, x_4 ที่ส่งผลต่อ
ตัวแปร y_1 พบว่าค่าสถิติทดสอบ F (F-Test) มีค่า
เท่ากับ 44.34 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งแสดงให้เห็น

เห็นว่าปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษาทั้ง 4 ด้านรวมกันสามารถอธิบายความ
แปรปรวนประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการ
จัดการเรียนการสอนได้ร้อยละ 32.20

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรปัจจัยระดับปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ
ผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อด้านการจัดการเรียนการสอน (y_1)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย		t
	คะแนนดิบ (B)	คะแนนมาตรฐาน (Beta)	
Intercept	1.71		8.00**
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (x_1)	.25	.26	3.52**
การสร้างแรงบันดาลใจ (x_2)	.11	.12	1.74
การกระตุ้นทางปัญญา (x_3)	.13	.14	1.84
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (x_4)	.12	.13	2.02*

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย
ของปัจจัย x_1 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงให้เห็น
ว่าปัจจัย x_1 มีอิทธิพลต่อตัวแปร y_1 ค่าสัมประสิทธิ์
ถดถอยของปัจจัย x_2 และ x_3 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_2 และ x_3 ไม่มีอิทธิพลต่อตัว
แปร y_1 และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัย x_4 มี
นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_4 มี
อิทธิพลต่อตัวแปร y_1

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบโมเดลการถดถอยและผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครู (y_2)

SV	SS	df	MS	F	Sig.
การถดถอย	19.25	4	4.81	38.36	.00**
เหลือ	45.30	361	.13		
ทั้งหมด	64.55	365			

SV	R	R ²	R ² ปรับค่า	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน Std.
1	.55	.298	.291	.35

ตัวแปรต้น x_1, x_2, x_3, x_4

** $P \leq .01$

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการทดสอบโมเดลการถดถอยพหุคูณของตัวแปรต้น x_1, x_2, x_3, x_4 ที่ส่งผลต่อตัวแปร y_2 พบว่าค่าสถิติทดสอบ F (F-Test) มีค่าเท่ากับ 38.36 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งแสดงให้เห็น

เห็นว่าปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านร่วมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนประสิทธิภาพการสอนของครูด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครูได้ร้อยละ 29.10

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรปัจจัยระดับปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครู (y_2)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย		t
	คะแนนดิบ (B)	คะแนนมาตรฐาน (Beta)	
Intercept	2.33		12.15**
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (x_1)	.14	.17	2.23*
การสร้างแรงบันดาลใจ (x_2)	.14	.18	2.63**
การกระตุ้นทางปัญญา (x_3)	.08	.10	1.27
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (x_4)	.14	.17	2.62**

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัย x_1 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_1 มีอิทธิพลต่อตัวแปร y_2 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัย x_2 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_2 มีอิทธิพลต่อตัวแปร y_2 ค่า

สัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัย x_3 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_3 ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปร y_2 และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัย x_4 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_4 มีอิทธิพลต่อตัวแปร y_2

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบโมเดลการถดถอยและผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน (y_3)

SV	SS	df	MS	F	Sig.
การถดถอย	12.53	4	3.13	20.26	.00**
เหลือ	55.84	361	.15		
ทั้งหมด	68.37	365			

SV	R	R ²	R ² ปรับค่า	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน Std.
1	.43	.183	.174	.39

ตัวแปรต้น x_1, x_2, x_3, x_4

** $P \leq .01$

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการทดสอบโมเดลการถดถอยพหุคูณของตัวแปรต้น x_1, x_2, x_3, x_4 ที่ส่งผลต่อตัวแปร y_3 พบว่าค่าสถิติทดสอบ F (F-Test) มีค่าเท่ากับ 20.26 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งแสดงให้เห็น

เห็นว่าปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านร่วมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนประสิทธิภาพการสอนของครูด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนได้ร้อยละ 17.40

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรปัจจัยระดับปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน (y_3)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย		t
	คะแนนดิบ (B)	คะแนนมาตรฐาน (Beta)	
Intercept	2.69		12.60**
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (x_1)	.22	.25	3.10**
การสร้างแรงบันดาลใจ (x_2)	.04	.05	0.66
การกระตุ้นทางปัญญา (x_3)	.04	.04	0.52
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (x_4)	.11	.13	1.89

จากตารางที่ 8 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัย x_1 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_1 มีอิทธิพลต่อตัวแปร y_3 ค่าสัมประสิทธิ์

ถดถอยของ ปัจจัย x_2, x_3 และ x_4 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_2, x_3 และ x_4 ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปร y

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบโมเดลการถดถอยและผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในด้านจิตวิทยาในการเรียนการสอน (y_4)

SV	SS	df	MS	F	Sig.
การถดถอย	13.51	4	3.37	20.16	.00**
เหลือ	60.49	361	.17		
ทั้งหมด	74.00	365			

SV	R	R ²	R ² ปรับค่า	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน Std.
1	.43	.183	.174	.41

ตัวแปรต้น x_1, x_2, x_3, x_4

** $P \leq .01$

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการทดสอบโมเดลการถดถอยพหุคูณของตัวแปรต้น x_1, x_2, x_3, x_4 ที่ส่งผลต่อตัวแปร y_4 พบว่าค่าสถิติทดสอบ F (F-Test) มีค่าเท่ากับ 20.16 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งแสดงให้เห็น

เห็นว่าปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านร่วมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนประสิทธิภาพการสอนของครูด้านจิตวิทยาในการเรียนการสอนได้ร้อยละ 17.40

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรปัจจัยระดับปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อด้านจิตวิทยาในการเรียนการสอน (y_4)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย		t
	คะแนนดิบ (B)	คะแนนมาตรฐาน (Beta)	
Intercept	2.43		10.96**
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (x_1)	.20	.22	2.76**
การสร้างแรงบันดาลใจ (x_2)	.06	.07	1.00
การกระตุ้นทางปัญญา (x_3)	.01	.01	0.09
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (x_4)	.15	.17	2.45*

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัย x_1 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_1 มีอิทธิพลต่อตัวแปร y_4 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัย x_2 และ x_3 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_2

และ x_3 ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปร y_4 และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัย x_4 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_4 มีอิทธิพลต่อ ตัวแปร y_4

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในด้านการวัดและประเมินผล (y_5)

SV	SS	df	MS	F	Sig.
การถดถอย	22.90	4	5.72	39.17	.00**
เหลือ	52.76	361	.15		
ทั้งหมด	75.66	365			

SV	R	R ²	R ² ปรับค่า	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานStd.
1	.55	.303	.295	.38

ตัวแปรต้น x_1, x_2, x_3, x_4

** $P \leq .01$

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการทดสอบโมเดลการถดถอยพหุคูณของตัวแปรต้น x_1, x_2, x_3, x_4 ที่ส่งผลต่อตัวแปร y_5 พบว่าค่าสถิติทดสอบ F (F-Test) มีค่าเท่ากับ 39.17 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านร่วมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการวัดและประเมินผลได้ร้อยละ 29.50

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรปัจจัยระดับปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อการวัดและการประเมินผล (y_5)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย		t
	คะแนนดิบ (B)	คะแนนมาตรฐาน (Beta)	
Intercept	2.02		9.74**
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (x_1)	.19	.21	2.81**
การสร้างแรงบันดาลใจ (x_2)	.11	.12	1.82
การกระตุ้นทางปัญญา (x_3)	.15	.17	2.18*
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (x_4)	.10	.11	1.72

จากตารางที่ 12 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัย x_1 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_1 มีอิทธิพลต่อตัวแปร y_5 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัย x_3 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดง

ให้เห็นว่าปัจจัย x_3 มีอิทธิพลต่อตัวแปร y_5 และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัย x_2 และ x_4 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าปัจจัย x_2 และ x_4 ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปร y_5

เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นราย

7. สรุปผลของการวิจัย

1. ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดย

ด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครู ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน และด้านการวัดและการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านจิตวิทยาในการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครู ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านจิตวิทยาในการเรียนการสอน ตามลำดับ

3. ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สรุปในแต่ละด้านดังนี้

3.1 ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านการจัดการเรียนการสอน เรียงตามอิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้ร้อยละ 32.20

3.2 ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครู เรียงตามอิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และ 3) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครู ได้ร้อยละ 29.10

3.3 ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน อิทธิพลมีเพียงด้านเดียว คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ได้ร้อยละ 17.40

3.4 ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อ

ประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านจิตวิทยาในการเรียนการสอน เรียงตามอิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านจิตวิทยาในการเรียนการสอน ได้ร้อยละ 17.40

3.5 ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านการวัดและการประเมินผล เรียงตามอิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และ 2) ด้านการกระตุ้นทางปัญญาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการวัดและการประเมินผล ได้ร้อยละ 29.50

8. อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามปัจจัยของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นผู้มีระบบค่านิยมและอุดมการณ์ของคนที่เข้มแข็ง เป็นผู้เปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อแรงจูงใจ ความเชื่อมั่นเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง รวมทั้งพฤติกรรมที่ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดการยอมรับ ศรัทธา เป็นผู้ที่มีความสามารถในการชักนำโน้มน้าวจิตใจให้ผู้อื่นมีความคิดเห็นคล้อยตามเพื่อให้ผู้ตามมีความเต็มใจสอดคล้องกับการวิจัยของสันติ หอมทวีโชค (2554:) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครู ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน และด้านการวัดและการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านจิตวิทยาในการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ปัจจุบันในยุคนี้เป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษา ครูซึ่งเป็นหัวใจสำคัญทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานให้เหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูง ตลอดจนการประกันคุณภาพการศึกษาที่โรงเรียนต้องผ่านการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพการศึกษา จึงทำให้ครูตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ทั้งในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านการประเมินผล ด้านการสอนโดยครูจะต้องจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ทักษะ ความรู้ วิธีการเรียนรู้ หรือพฤติกรรมของผู้เรียนสอดคล้องกับการวิจัยของ ภิญญ สุทธิพิทยศักดิ์ (2551: 74) ได้ศึกษาพฤติกรรม การนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุทัยธานี ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดย ประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สอดคล้องกับการวิจัยของตลนภา วงษ์ศิริ (2556: 94) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลเป็นรายด้านดังนี้

3.1 ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านการจัดการเรียนการสอน เรียงตามอิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้ร้อยละ 32.20 ทั้งนี้ การที่ผู้บริหารประพฤติตัวเป็นแบบอย่างให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีการยอมรับ เชื่อมั่น ศรัทธาและไว้วางใจในความสามารถของผู้บริหาร โดยผู้บริหารจะมีการประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรคผู้บริหารจะมีคุณลักษณะที่สำคัญในด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการจัดการหรือการควบคุมอารมณ์ตนเอง สอดคล้องกับการวิจัยของรุจิรัตน์ นาคะรัมย์ (2554: 111) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3.2 ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครู เรียงตามอิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และ 3) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครู ได้ร้อยละ 29.10 ทั้งนี้ ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสารเป็นอย่างดี สามารถสื่อสารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดแรงจูงใจภายใน

ดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ สอดคล้องกับการวิจัยของพีรพรรณ ทองปั้น (2552: 111) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน อิทธิพลมีเพียงด้านเดียว คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ได้ร้อยละ 17.40 ทั้งนี้ ผู้บริหารแสดงออกมาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีการยอมรับ เชื่อมั่น ศรัทธา ภาคภูมิใจและไว้วางใจในความสามารถของผู้บริหาร ยินดีที่จะทุ่มเทการปฏิบัติงานตามภารกิจ สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งในจิตใจเป็นอย่างดี สอดคล้องกับการวิจัยของอภิวรรณ แสงสุกาว (2555: 94) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 9 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม ส่งผลต่ออัตลักษณ์ของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.4 ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านจิตวิทยาในการเรียนการสอน เรียงตามอิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถร่วมกันอธิบาย

ประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านจิตวิทยาในการเรียนการสอน ได้ร้อยละ 17.40 ทั้งนี้ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อเกิดสถานการณ์วิกฤตและปัญหาต่าง ๆ และผู้บริหารกล่าวคำชมเชย ยกย่องผู้ร่วมงานที่ปฏิบัติงานดีต่อหน้าคนอื่น ๆ เสมอ สอดคล้องกับการวิจัยของกอบศักดิ์ มูลมัย (2554: 99) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.5 ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านการวัดและการประเมินผล เรียงตามอิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และ 2) ด้านการกระตุ้นทางปัญญาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านการวัดและการประเมินผล ได้ร้อยละ 29.50 ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการที่ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดการยอมรับเชื่อมั่น ผู้บริหารแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการ กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานให้เห็นวิธีการหรือแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับการวิจัยของเรียมใจ คุณสมบัติ (2554: 106) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์การที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ระดับวัฒนธรรมองค์การที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ครั้งภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

9. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามปัจจัยของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1.1 ควรพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีนิเทศการสอน โดยมีการเข้าสังเกตการณ์สอนหรือเยี่ยมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นให้ครูปรับวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากงานวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์สัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู

1.2 ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้วิธีแสวงหาความรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ฝึกให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์แก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล เพื่อพัฒนานักเรียนทั้งร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในลักษณะอื่น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ภาวะผู้นำให้บริการ ภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจกับประสิทธิภาพการสอนของครู เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการสอนของครู

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: ครูสภา.

กฤตกร อัครภพเมธี. (2557). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด

กรุงเทพมหานคร เขตคลองเตย . วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กอบศักดิ์ มูลมัย. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับ

ประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

เกล้ารจิกา ถวัลย์เสรี. (2559). “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล

เมืองโพธาราม จังหวัดราชบุรี”. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 6, ฉบับที่ 2

(มกราคม- มิถุนายน) : 9-17.

โชคชัย ชุมสาชัย. (2555). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การ

ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.

วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนกรินทร์.

ณัฐสรณ์ พุทธรักษา.เสรี. (2559). “ภาวะผู้นำของผู้บริหารของโรงเรียนประถมสาธิต ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู”. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 6, ฉบับที่ 2 (มกราคม- มิถุนายน)

: 225-230.

- ดลนภา วงษ์ศิริ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครู
ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นภาพรรณ ดิษฐประยูร. (2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- พีรพรรณ ทองปั้น. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
กับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ภิญโญ สุทธิพิทยศักดิ์. (2552). พฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). ภาวะผู้นำ: ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุจิรัตน์ นาคะรัมย์. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพ
ตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เรียมใจ คุณสมบัติ. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์การที่พึงประสงค์
ของสถานศึกษา อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศุภชัย สว่างภพ. (2555). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ช่วงชั้นที่ 3 จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สันติ หอมทวีโชค. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อภิวัฒน์ แสงสุกาว. (2555). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.